

Xuất khẩu rau quả sang Trung Quốc năm 2025 lập kỷ lục, áp lực giữ thị phần gia tăng

17:26 17/01/2026

Năm 2025 ghi dấu mốc lịch sử của ngành rau quả Việt Nam với kim ngạch xuất khẩu vượt 8,56 tỷ USD. Trong đó, Trung Quốc tiếp tục giữ vai trò thị trường “đầu kéo”, chiếm hơn 64% tổng giá trị toàn ngành. Tuy nhiên, cùng với tăng trưởng kỷ lục, áp lực từ các yêu cầu về tiêu chuẩn, truy xuất nguồn gốc và cạnh tranh ngày càng gay gắt đang đặt ra bài toán giữ vững thị phần tại thị trường này trong giai đoạn tới.

Trung Quốc tiếp tục là “đầu kéo” tăng trưởng

Theo thống kê của Cục Hải quan Việt Nam, kim ngạch xuất khẩu rau quả cả năm 2025 đạt hơn 8,56 tỷ USD, tăng gần 20% so với năm 2024. Riêng thị trường Trung Quốc mang về khoảng 5,5 tỷ USD, chiếm hơn 64% tổng kim ngạch xuất khẩu rau quả của cả nước.

So với năm trước, xuất khẩu rau quả sang Trung Quốc tăng gần 19%, tương đương hơn 870 triệu USD. Đây là mức tăng cao nhất từ trước đến nay cả về giá trị tuyệt đối lẫn tỷ trọng đóng góp. Đà tăng trưởng thể hiện rõ nét trong những tháng cuối năm, đặc biệt tháng 12/2025 đạt kim ngạch khoảng 523 triệu USD, tăng gần 15% so với tháng trước và cao hơn tới 75% so với cùng kỳ năm 2024.

Xuất khẩu rau quả trước bài toán giữ vững thị phần tại Trung Quốc

Với kết quả này, Việt Nam trở thành quốc gia có tốc độ tăng trưởng nhanh nhất trong nhóm 10 nguồn cung rau quả lớn nhất cho Trung Quốc. Thị phần rau quả Việt Nam tại thị trường này theo đó tăng mạnh từ 18,27% lên 22,55%, tiếp tục giữ vị trí nhà cung cấp lớn thứ hai, chỉ sau Thái Lan.

Đáng chú ý, trong bối cảnh tổng kim ngạch nhập khẩu rau quả của Trung Quốc chỉ tăng khoảng 7,2%, mức tăng trên 30% của Việt Nam cho thấy khả năng giành thị phần thực chất, không chỉ nhờ nhu cầu chung tăng lên mà còn nhờ thay thế nguồn

Sự bứt phá của xuất khẩu rau quả năm 2025 gắn chặt với vai trò nổi bật của thị trường Trung Quốc. Trong khi kim ngạch xuất khẩu sang Mỹ chỉ đạt khoảng 547 triệu USD, chiếm hơn 6% tổng kim ngạch, thì Hàn Quốc và Nhật Bản lần lượt chiếm dưới 4% và 3%.

Khoảng cách lớn này cho thấy Trung Quốc không chỉ là thị trường lớn nhất mà còn là yếu tố quyết định tốc độ tăng trưởng của toàn ngành rau quả Việt Nam. Bất kỳ biến động nào từ thị trường này cũng có thể tác động trực tiếp đến sản xuất và xuất khẩu trong nước.

Động lực chính của kỷ lục xuất khẩu năm 2025 đến từ các mặt hàng chủ lực. Trong đó, sầu riêng tiếp tục đóng vai trò dẫn dắt khi nhu cầu tiêu thụ tại Trung Quốc tăng mạnh. Việt Nam có lợi thế về sản lượng lớn, thời vụ kéo dài và khả năng xuất khẩu chính ngạch ngày càng ổn định.

Bên cạnh đó, chuỗi Việt Nam gia tăng nhanh thị phần nhờ nguồn cung dồi dào, giá cả cạnh tranh và thời gian vận chuyển ngắn hơn so với các đối thủ đến từ Nam Mỹ. Thanh long dù không còn tăng trưởng “nóng” như giai đoạn trước nhưng vẫn duy trì sản lượng ổn định, đóng vai trò nền tảng trong cơ cấu xuất khẩu rau quả sang thị trường Trung Quốc.

Trao đổi với phóng viên Báo Công Thương, ông Đặng Phúc Nguyên, Tổng thư ký Hiệp hội Rau quả Việt Nam, cho biết năm 2025 là năm xuất khẩu kỷ lục của toàn ngành. Trong nửa đầu năm, hoạt động xuất khẩu từng gặp nhiều khó khăn khi Trung Quốc áp dụng thêm các yêu cầu kỹ thuật và biện pháp kiểm soát mới.

Tuy nhiên, doanh nghiệp Việt Nam đã nhanh chóng thích ứng bằng cách nâng cao chất lượng sản phẩm, hoàn thiện quy trình sản xuất, tăng cường truy xuất nguồn gốc và đẩy mạnh xuất khẩu chính ngạch. Chính sự chủ động này đã giúp xuất khẩu rau quả bứt phá mạnh mẽ trong những tháng cuối năm.

Áp lực tiêu chuẩn gia tăng từ năm 2026

Bước sang năm 2026, triển vọng xuất khẩu rau quả tiếp tục được đánh giá tích cực, song đi kèm là những rủi ro ngày càng rõ nét. Từ tháng 6/2026, Trung Quốc dự kiến siết chặt hơn các yêu cầu về truy xuất nguồn gốc theo Lệnh 280 thay thế cho Lệnh 248.

Nếu doanh nghiệp không chuẩn bị đầy đủ mã số vùng trồng, cơ sở đóng gói và hồ sơ tuân thủ, hoạt động xuất khẩu sang thị trường này sẽ gặp nhiều thách thức, đặc biệt với các mặt hàng có sản lượng lớn như sầu riêng và chuối.

Ông Nguyễn Quang Hiếu, Phó Cục trưởng Cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật (Bộ Nông nghiệp và Môi trường) cho biết, xu hướng chung hiện nay là các thị trường đều gia tăng rào cản, đặc biệt là rào cản kỹ thuật. Sau một năm đạt nhiều kết quả tích cực, giai đoạn tiếp theo sẽ đặt ra yêu cầu cao hơn về tính tuân thủ và sự chuyên nghiệp trong toàn bộ chuỗi sản xuất và xuất khẩu.

Theo ông Nguyễn Quang Hiếu, định hướng thời gian tới không chỉ tập trung mở cửa thêm sản phẩm mới mà ưu tiên duy trì, củng cố các thị trường đã mở, đặc biệt là thị trường Trung Quốc. Song song đó, cơ quan quản lý sẽ tăng cường hỗ trợ doanh nghiệp tháo gỡ vướng mắc trong quá trình xuất nhập khẩu, thúc đẩy công nhận lẫn nhau và mở rộng các biện pháp xử lý để giảm phụ thuộc vào một thị trường hoặc một phương thức tiếp cận duy nhất.

Một điểm nhấn khác là tăng cường sự tham gia của doanh nghiệp và hiệp hội ngành hàng ngay từ giai đoạn đàm phán. Việc tham gia sớm giúp doanh nghiệp chủ động nắm bắt yêu cầu kỹ thuật, chuẩn bị sẵn sàng để có thể xuất khẩu

ngay khi thị trường mở cửa, tránh tình trạng bị động, chạy theo quy định.

Bên cạnh đó, công tác tuyên truyền, tập huấn tiếp tục được đẩy mạnh nhằm nâng cao nhận thức của người sản xuất, làm rõ sự khác biệt giữa sản xuất phục vụ thị trường trong nước và sản xuất cho xuất khẩu, qua đó nâng cao trách nhiệm của từng mắt xích trong chuỗi giá trị.

“Trung Quốc vẫn là thị trường lớn, mang lại kim ngạch ấn tượng cho ngành rau quả Việt Nam. Tuy nhiên, đây cũng là thị trường thường xuyên điều chỉnh và bổ sung các quy định mới. Chỉ một thay đổi nhỏ từ phía đối tác nhập khẩu, nếu không kịp thích ứng, có thể tác động ngay đến sản xuất và đầu ra trong nước”, ông Nguyễn Quang Hiếu chia sẻ.

Thiên Trường